

Spis treści

Przedmowa	9
Wstęp. Skautowy system wychowawczy	11
Rozdział I. Początki polskiego skautingu	15
I.1. Niepodległościowe organizacje młodzieży	16
I.2. Skauting, „Zarzewie”, „Sokół” i „Eleusis”	17
Rozdział II. Polski skauting w zaborze austriackim przed rokiem 1914	23
II.1. Skauting angielski	23
II.2. Na wzór skautingu angielskiego	23
II.3. Rozkaz Małkowskiego	24
II.4. Skauting żeński w Galicji	28
II.5. Ideowe spory w skautingu galicyjskim	30
II.6. Polacy na III Wszechbrytyjskim Zlocie Skautów	32
Rozdział III. Początki polskiego skautingu w zaborach rosyjskim i pruskim	35
III.1. Pierwsze drużyny skautowe w Warszawie	35
III.2. Tajna Naczelna Komenda Skautowa dla Kongresówki	35
III.3. Skauting w Kongresówce	37
III.4. Początki skautingu w zaborze pruskim	38
Rozdział IV. Praca drużyn i przekształcenia organizacyjne harcerstwa w warunkach wojennych (1914–1918)	41
IV.1. Drużyny w Galicji po wybuchu wojny	41
IV.2. Harcerstwo na Ukrainie i w Rosji	43
IV.3. Drużynowi w Kongresówce przeciw władzom skautowym	45
IV.4. Powstanie Związku Skautek Polskich	45
IV.5. Pierwszy Związek Harcerstwa Polskiego	46
IV.6. Zjazd w Lublinie	47
Rozdział V. Harcerstwo w bojach o niepodległość (1914–1921)	51
V.1. Skauci w czynie legionowym	51
V.2. Skautowe konspiracje	54
V.3. Harcerze przeciw bolszewikom w Rosji i na Ukrainie	57
V.4. Listopadowe dni 1918 r.	59
V.5. Harcerstwo w walce o Lwów, Wielkopolskę i Śląsk	60
V.6. Harcerstwo w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r.	63
Rozdział VI. Rozwój harcerskiej myśli wychowawczej – w służbie odrodzonej ojczyzny (1918–1939)	69
VI.1. Budowa ZHP po wojnie	69

VI.2	Harcerski program dla odrodzonej ojczyzny	70
VI.3.	Czerwone Harcerstwo – przeciw ZHP i na wzór ZHP	80
VI.4.	Od złotych narodowych do złotu w Spale w roku 1935	81
VI.5.	Dorobek Organizacji Harcerki ZHP	94
VI.6.	Nowoczesność i tradycja harcerskiego wychowania	99
VI.7.	Harcerstwo w nowych środowiskach	111
VI.8.	Zuchowy eksperyment pedagogiczny	117
VI.9.	Starsze harcerstwo	120
VI.10.	Harcerstwo poza granicami Rzeczypospolitej	122
VI.11.	Aktywność harcerstwa w międzynarodowych strukturach skautingu	126
VI.12.	Skauting mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej	137
VI.13.	Ewolucja podstaw ideowych ZHP	137
VI.14.	Konflikty i napięcia w ZHP w latach trzydziestych	144
VI.15.	ZHP przed wybuchem wojny	149
Rozdział VII.	Harcerstwo w czasie II wojny światowej (1939–1945)	153
VII.1.	Kampania wrześniowa 1939 r.	153
VII.2.	Związek Harcerstwa Polskiego w konspiracji	155
VII.3.	Harcerki w godzinie próby	160
VII.4.	Harcerstwo Polskie (Hufce Polskie)	162
VII.5.	Inne organizacje harcerskie	162
VII.6.	„Kamienie na szaniec”	166
VII.7.	Z bronią w ręku	168
VII.8.	Powstanie warszawskie	170
VII.9.	ZHP na uchodźstwie (1939–1945)	176
Rozdział VIII.	Po wojnie – odbudowa i zniewolenie harcerstwa	185
VIII.1.	Odrodzenie ZHP	185
VIII.2.	Ideały i działania odrodzonego ZHP	188
VIII.3.	Likwidacja ZHP (1948–1951)	192
VIII.4.	Organizacja Harcerska ZMP (1951–1955)	197
VIII.5.	Konspiracje harcerskie (1948–1955)	199
VIII.6.	ZHP w Niemczech i Austrii	202
VIII.7.	Związek Harcerstwa Polskiego działający poza granicami Kraju	203
Rozdział IX.	Przejęcie ZHP w Polsce Ludowej (1956–1980)	209
IX.1	Organizacja Harcerska Polski Ludowej	209
IX.2.	Odrodzenie harcerstwa (1956–1958)	212
IX.3.	ZHP w systemie politycznym PRL (1959–1973)	215
IX.4.	ZHP po zjednoczeniu ruchu młodzieżowego (1973–1980)	224
IX.5.	Odwrót od ideałów harcerskich w ZHP	226
IX.6.	Drugi nurt harcerstwa	231
IX.7.	Renesans idei harcerskiej	234
Rozdział X.	Harcerstwo w natarciu (1980–1989)	239
X.1.	Harcerstwo w „karnawale »Solidarności«” (1980–1981)	239
X.2.	Radykalizacja „niepokornego” harcerstwa	246
X.3.	Stan wojenny (1981–1983)	255
X.4.	Niezależni i „niepokorni”	260

X.5. Duszpasterstwo Harcerzek i Harcerzy (1982–1989)	263
X.6. „Biała Służba”	264
X.7. Ruch Harcerski i organizacje niezależne	269
X.8. ZHP działający poza granicami Kraju a harcerstwo w Polsce	272
X.9. Czas przełomu	283
X.10. Harcerski rok 1989	285
Rozdział XI. W odrodzonej Rzeczypospolitej (1989–2011)	291
XI.1. Bydgoski zjazd ZHP i jego skutki	291
XI.2. Dwa złoty w roku 1991	295
XI.3. Zjednoczenie ZHR i ZHP-1918 w 1992 r.	297
XI.4. Krótkotrwała federacja	297
XI.5. Referat „Wschód” ZHR	298
XI.6. Trudny powrót Polski do organizacji światowego skautingu (1991–1995)	302
XI.7. Kontynuacja programu „Białej Służby”	307
XI.8. Harcerska droga służby Polsce i bliźnim	309
Zakończenie	313
Wykaz skrótów	315
Aneks	317
Prawo harcerskie	319
Przyrzeczenie harcerskie	324
Przewodniczący organizacji harcerskich	326
Stopnie harcerskie i instruktorskie	329
Wybrana literatura	332
Indeks osób	336